

Anonimizuota versija

Vertimas

C-768/19 – 1

Byla C-768/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. spalio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesverwaltungsgericht (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. rugpjūčio 15 d.

Atsakovė ir kasatorė:

Vokietijos Federacinė Respublika

Pareiškėjas ir kita kasacinio proceso šalis:

SE

<...>

(Bundesverwaltungsgericht (Federalinis administracinis teismas)

NUTARTIS

<...>

Administracinėje byloje

1. SE,

<...>

<...>

pareiškėjas ir kita kasacinio proceso šalis,

<...> (orig. p. 2) <...>

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką,

<...>

atsakovę ir kasatorę,

dalyvaujant

Federacijos interesų atstovui *Bundesverwaltungsgericht*,
<...> 10557 Berlynas,

Bundesverwaltungsgericht 1-oji kolegija
įvykus 2019 m. rugpjūčio 15 d. posėdžiui
<...>,

nutarė:

Sustabdyti bylos nagrinėjimą.

Pagal SESV 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar taikant nacionalinės teisės nuostatą, pagal kurią suteikiant iš apsaugos statuso gavėjo kildinamą teisę į papildomą apsaugą remiamasi Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punktu, situacijoje, kai prieglobsčio prašytojas atvyko į apsaugos gavėjo priimančiąją valstybę narę po to, kai jo vaikas, su kuriuo gyveno šeimoje kilmės šalyje ir kuriam sulaukus pilnametystės buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas pagal iki sulaukiant pilnametystės pateiktą prašymą (toliau – apsaugos gavėjas), tapo pilnamečiu ir šioje šalyje taip pat pateikė tarptautinės apsaugos prašymą (toliau – prieglobsčio prašytojas), ir sprendžiant klausimą, ar apsaugos gavėjas yra „nepilnametis“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką, turi būti vadovaujamas (orig. p. 3) sprendimo dėl prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį data ar visgi ankstesniu momentu, pavyzdžiui:

- a) papildomos apsaugos statuso suteikimo apsaugos gavėjui data;
- b) prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo data;
- c) prieglobsčio prašytojo atvykimo į priimančiąją valstybę narę data arba
- d) apsaugos gavėjo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo data?

2. Tuo atveju:

a) jei lemiamą reikšmę turi prašymo pateikimo data:

ar šiuo klausimu reikia remtis raštu, žodžiu ar kitu būdu išreikštu apsaugos prašymu, apie kurį tapo žinoma už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą atsakingai nacionalinės valdžios institucijai (prieglobsčio prašymas), ar oficialiai pateiktu tarptautinės apsaugos prašymu?

b) jei lemiamą reikšmę turi prieglobsčio prašytojo atvykimo į šalį ar jo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo data: ar turi reikšmės ir klausimas, ar šiuo momentu dar nebuvo priimtas sprendimas dėl apsaugos gavėjo, kuriam papildomos apsaugos statusas buvo suteiktas vėliau, apsaugos prašymo?

3. a) Kokie reikalavimai turi būti keliami pirmajame prejudiciniame klausime aprašytoje situacijoje, kad prieglobsčio prašytojas būtų laikomas „šėimos nariu“ (Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punktas), kuris „yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje“, kurioje yra tarptautinės apsaugos gavėjas, ir su kuriuo šeima egzistavo „jau kilmės šalyje“? Ar tai visų pirma reiškia, kad apsaugos gavėjo ir prieglobsčio prašytojo šeimos gyvenimas, kaip jis suprantamas pagal Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį, priimančiojoje valstybėje narėje turėjo būti atnaujintas, ar pakanka, kad apsaugos gavėjas ir prieglobsčio prašytojas tik tuo pačiu metu būtų priimančiojoje valstybėje narėje? Ar vienas iš tėvų laikomas šeimos nariu taip pat tuo atveju, jei, sprendžiant iš konkrečios bylos aplinkybių, atvykdamas į šalį neketino faktiškai prisiimti atsakomybės už dar nepilnametį ir nesusituokusį tarptautinės apsaugos gavėją, kaip nurodyta Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečioje įtraukoje? (orig. p. 4)

b) Jei į trečiojo prejudicinio klausimo a dalį reikia atsakyti taip, kad apsaugos gavėjo ir prieglobsčio prašytojo šeimos gyvenimas, kaip jis suprantamas pagal Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį, turėjo būti atnaujintas priimančiojoje valstybėje narėje, ar turi reikšmės tai, kokiu momentu jis buvo atnaujintas? Ar šiuo klausimu visų pirma svarbu atsizvelgti į tai, ar šeimos gyvenimas buvo atnaujintas per tam tikrą laikotarpį po prieglobsčio prašytojo atvykimo, prieglobsčio prašytojo prašymo pateikimo dieną, ar tuo momentu, kai apsaugos gavėjas dar buvo nepilnametis?

4. Ar prieglobsčio prašytojo, kaip šeimos nario, statusas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką, pasibaigia apsaugos gavėjui sulaukus pilnametystės ir atitinkamai išnykus atsakomybei už nepilnametį ir nesusituokusį asmenį? Jei būtų atsakyta neigiamai: ar šis šeimos nario statusas (ir su juo susijusios teisės) išlieka ir toliau neribotą laiką, ar išnyksta suėjus tam tikram terminui (jei taip: kokiam) arba įvykus tam tikriems įvykiams (jei taip: kokiems)?

Motyvai

I

- 1 Pirmasis pareiškėjas (toliau – pareiškėjas) prašo pripažinti papildomos apsaugos statusą.
- 2 Kaip tvirtina pats pareiškėjas, jis yra Afganistano pilietis. 1998 m. balandžio 20 d. jam gimė sūnus. 2012 m. sūnus atvyko į Vokietijos teritoriją. 2016 m. gegužės 13 d. galutiniu federaliniu sprendimu buvo atmestas jo prašymas suteikti prieglobstį ir kartu pripažintas papildomos apsaugos statusas.
- 3 Pareiškėjas teigia, kad 2016 m. sausio mėn. sausuma atvyko į Vokietijos Federacinę Respubliką. 2016 m. vasario mėn. jis paprašė prieglobsčio, o 2016 m. balandžio 21 d. pateikė oficialų tarptautinės apsaugos prašymą. *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federalinė migracijos ir pabėgėlių tarnyba), remdamasi *Aufenthaltsgesetz* (Įstatymas dėl teisės gyventi šalyje, toliau – *AufenthG*) 60 straipsnio 5 dalimi ir 7 dalies pirmu sakiniu, atmetė jo prašymus suteikti teisę į prieglobstį, pabėgėlio statusą (**orig. p. 5**) arba papildomos apsaugos statusą ir nustatyti draudimą išsiųsti iš šalies.
- 4 Skundžiamu sprendimu *Verwaltungsgericht* (Administracinis teismas) įpareigojo atsakovę pripažinti pareiškėjui, kaip nesusituokusio nepilnamečio apsaugos gavėjo tėvui, papildomos apsaugos statusą pagal *Asylgesetz* (Prieglobsčio įstatymas; toliau – *AsylG*) 26 straipsnio 5 dalį, siejamą su 3 dalies pirmu sakiniu. Pareiškėjo sūnus šiuo klausimu reikšmingu prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momentu dar buvo nepilnametis. Šiomis aplinkybėmis prašymas suteikti prieglobstį laikytinas pateiktu nuo to momento, kai kompetentinga institucija sužino apie apsaugos ieškančio asmens prašymą suteikti prieglobstį.
- 5 Tiesioginiame kasaciniame skunde atsakovė teigia, kad buvo pažeista *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio nuostata. Lemiamą reikšmę faktinės ir teisinės padėties vertinimui pagal *AsylG* 77 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį iš principo (taip ir šiuo atveju) turi paskutinio posėdžio byla iš esmės nagrinėjančiame teisme data arba, jei posėdis nerengiamas, procesą užbaigiantis byla iš esmės nagrinėjančio teismo sprendimas. *AsylG* 26 straipsnio 3 dalyje nėra jokių konkrečių teisinių išimčių šiuo klausimu. Šios nuostatos materialinės taikymo sąlygos ir struktūra leidžia užtikrintai spręsti, kad atitinkama teise gali remtis tik asmuo, esantis vis dar nepilnametis savo statuso suteikimo momentu. Minėta nuostata skirta specialiai saugomiems nepilnamečio apsaugos gavėjo interesams, kurie iš esmės egzistuoja tik tol, kol asmuo yra nepilnametis. Net darant prielaidą, kad nepilnamečio statusui svarbus vieno iš tėvų prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momentas, lemiamą reikšmę turėtų ne materialaus prieglobsčio prašymo momentas (*AsylG* 13 straipsnis), o oficialaus prašymo suteikti prieglobstį pateikimo data (*AsylG* 14 straipsnis). *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nustatytam reikalavimui būti pateikus prašymą nepakanka, kad kompetentinga institucija, šiuo atveju – *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge*,

tik žinotų apie prieglobsčio prašymą. Statuso suteikimo sąlyga yra (oficialus) prašymas, kuris galioja tik tuo atveju, jei yra pateiktas kompetentingai institucijai.

II

- 6 Bylos nagrinėjimas turi būti sustabdytas. Pagal SESV 267 straipsnį būtina prašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) (**orig. p. 6**) priimti prejudicinį sprendimą dėl nutarties rezoliucinėje dalyje suformuluotų klausimų. Šie klausimai susiję su 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9, toliau – Direktyva 2011/95/ES) 2 straipsnio j punkto išaiškinimu.
- 7 1. Teisinis vertinimas pagal nacionalinę teisę susijęs su *Asylgesetz* (toliau – *AsylG*) <...>.
- 8 Bylai reikšmingą teisinį pagrindą sudaro šios nacionalinės teisės nuostatos:

***AsylG* 13 straipsnis**

1. Prašymas suteikti prieglobstį egzistuoja tuo atveju, kai iš užsieniečio valios, išreikštos raštu, žodžiu arba kitaip, matyti, kad jis federalinėje teritorijoje siekia apsaugos nuo politinio persekiojimo arba kad prašo apsaugos nuo išsiuntimo iš šalies arba kitokio perdavimo valstybei, kurioje jam gresia persekiojimas, kaip tai suprantama pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba didelė žala, kaip tai suprantama pagal 4 straipsnio 1 dalį.

<...>

***AsylG* 14 straipsnis**

1. Prašymas suteikti prieglobstį pateikiamas *Bundesamt* (Federalinė migracijos ir pabėgėlių tarnyba) padaliniui, kuris yra priskirtas prie už užsieniečio priėmimą atsakingo priėmimo centro. <...>

<...>

***AsylG* 26 straipsnis**

<...>

2. Prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dieną nepilnametis nesusituokęs prieglobsčio prašytojo vaikas pateikęs prašymą pripažįstamas turinčiu teisę į prieglobstį, jei galutiniu sprendimu užsienietis yra pripažintas prieglobsčio prašytoju ir šis pripažinimas nėra naikintinas ar atšauktinas.

3. Nepilnamečio nesusituokusio prieglobsčio prašytojo tėvai arba kitas suaugęs asmuo, kaip tai suprantama pagal **(orig. p. 7)** Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punktą, pripažįstami prieglobsčio prašytojais pateikus prašymą, jei:

- 1) pripažinimas prieglobsčio prašytoju negali būti apskustas;
- 2) šeima, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkte, jau egzistavo valstybėje, kurioje prieglobsčio prašytojas yra politiškai persekiojamas;
- 3) jie atvyko į šalį prieš suteikiant prieglobsčio prašytojo statusą arba vos atvykę pateikė prašymą suteikti prieglobstį;
- 4) pripažinimas prieglobsčio prašytoju nėra naikintinas ar atšauktinas;
- 5) jie turi prieglobsčio prašytojo globos teisę.

Prašymo pateikimo momentu nepilnamečio prieglobsčio prašytojo nepilnamečiams nesusituokusiems broliams ir seserims, *mutatis mutandis* taikomi pirmo sakinio 1–4 punktai.

<...>

5. Asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, šeimos nariams, kaip jie suprantami pagal 1–3 dalis, *mutatis mutandis* taikomos 1–4 dalys. Teisę į prieglobstį pakeičia pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga. <...>

<...>

AsylG 77 straipsnis

1. Pagal šį įstatymą nagrinėjamosiose bylose teismas atsižvelgia į faktinę ir teisinę situaciją, egzistavusią vykstant paskutiniam posėdžiui; jei prieš priimant sprendimą posėdžio nebuvo rengiama, lemiamą reikšmę turi priimant sprendimą buvusi situacija. <...>“

<...>

- 9 2. Prejudiciniai klausimai yra reikšmingi sprendimui priimti ir tam reikia Teisingumo Teismo išaiškinimo.
- 10 2.1 Prejudiciniai klausimai yra svarbūs priimant sprendimą dėl pareiškėjo prašymo suteikti jam, kaip nepilnamečio nesusituokusio apsaugos gavėjo tėvui, papildomos apsaugos statusą pagal *AsylG* 26 straipsnio 5 dalį, siejamą su 3 dalies pirmu sakiniu.
- 11 Pagal *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį pareiškėjas yra *AsylG* 26 straipsnio 5 dalies pirmame sakinyje nurodytas šeimos narys ir *AsylG*

26 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nurodytas tėvas, taigi – vienas iš nesusituokusio sūnaus tėvų. Sūnui pagal *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį ir Direktyvos 2011/95/ES 18 straipsnį suteikta papildoma apsauga. Papildomos apsaugos statusas suteiktas galutiniu sprendimu (*AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 1 punktas). Pagal *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 2 punktą šeima, kaip ji suprantama pagal (**orig. p. 8**) Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punktą, egzistavo Afganistane – valstybėje, kurioje sūnui kyla didelės žalos grėsmė, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95/ES 15 straipsnį. Pareiškėjas taip pat atvyko į šalį prieš pripažįstant jo sūnų asmeniu, turinčiu teisę gauti papildomą apsaugą (*AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 3 punktas). Nėra jokių duomenų, kurie leistų daryti išvadą, jog papildomos apsaugos statuso pripažinimas sūnui turi būti atšauktas arba panaikintas (žr. *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 4 punktą), taip pat nėra su pareiškėjo asmeniu susijusių statuso nesuteikimo pagrindų pagal *AsylG* 26 straipsnio 4 dalies pirmą sakinį ir 4 straipsnio 2 dalį.

- 12 Taigi pareiškėjo prašymas suteikti papildomą apsaugą jam, kaip vienam iš tėvų, būtų patenkintas, jei sūnus vertinimui reikšmingu momentu buvo nepilnametis, kaip tai suprantama pagal *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį, o pareiškėjas turėjo vaiko globos teisę pagal *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 5 punktą.
- 13 *AsylG* 26 straipsnio 3 dalimi siekiama įgyvendinti Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnio 2 dalį <...>. Pagal šią nuostatą valstybės narės užtikrina, kad tarptautinės apsaugos gavėjo šeimos nariai, kuriems patiems tokia apsauga negali būti suteikta, turėtų teisę į Direktyvos 2011/95/ES 24–35 straipsniuose nurodytas lengvatas pagal nacionalines procedūras, kiek tai suderinama su šeimos nario asmeniniu teisiniu statusu. Šeimos sąvoka, taigi ir šeimos nario sąvoka pagal teisę pagrindžiančias nacionalines nuostatas remiantis aiškia nuoroda *AsylG* 26 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio 2 punkte apibrėžiama Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkte. Pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką vienu iš asmens, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, „šeimos narių“, kai šis asmuo yra nepilnametis ir nesusituokęs, be kita ko, laikomas šio asmens tėvas, jei jis yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje, o šeima jau egzistavo kilmės šalyje. Iš normos teksto nėra aišku, kokia data yra reikšminga vertinant, ar asmuo, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, yra nepilnametis ir ar tėvas išlaiko šeimos nario statusą po to, kai asmuo, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, sulaukia pilnametystės, o jei taip – kurį laiką (**orig. p. 9**).
- 14 2.2. Dėl prejudicinių klausimų reikalingas Teisingumo Teismo išaiškinimas.
- 15 a) Pirmuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas siekia išsiaiškinti, į kurį laiko momentą reikia atsižvelgti tokioje situacijoje, kokia nagrinėjama, vertinant, ar apsaugos gavėjas yra „nepilnametis“ pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką.

- 16 Nacionalinėje jurisprudencijoje vertinant, ar apsaugos gavėjas yra nepilnametis, pagal *Asyl/G 77* straipsnyje nustatytą nacionalinėje prieglobsčio suteikimo proceso teisėje visuotinai taikomą principą iki šiol iš dalies taip pat remiamasi sprendimo dėl vieno iš tėvų prašymo suteikti prieglobstį (kuriuo, vadovaujantis Vokietijos požiūriu į įgyvendinimą, taip pat visada siekiama tokias pačias teises pasekmes sukeliančios šeimos apsaugos) data. Vis dėlto kartais laikomasi nuomonės, jog pakanka, kad apsaugos gavėjas vieno iš tėvų prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momentu dar būtų nepilnametis. Argumentuojant šiuo klausimu daugiausia remiamasi Sąjungos teisės reikalavimais, o konkretus išvestinės tarptautinės apsaugos suteikimo vaikams momentas aiškiai nustatomas remiantis tėvams suteikta tarptautine apsauga (žr. *Asyl/G 26* straipsnio 2 dalį) nepaisant trūkstamo reglamentavimo šiuo klausimu.
- 17 Šiuo klausimu Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto tekstas neleidžia daryti jokių konkrečių išvadų dėl papildomos apsaugos suteikimo vienam iš tėvų. Iš aplinkybės, kad Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečioje įtraukoje būtasis laikas (kiek tai susiję su tarptautinės apsaugos pripažinimu ir šeimos egzistavimu kilmės valstybėje) aiškiai atskiriamas nuo esamojo laiko (kiek tai susiję su buvimu šalyje, atsakomybe už apsaugos gavėją ir nepilnametystę), būtų galima spręsti, kad nustatant apsaugos gavėjo nepilnametystę svarbus esamas momentas, pavyzdžiui, sprendimo dėl vieno iš tėvų prašymo (suteikti prieglobstį) momentas. Sąsajos tarp apsaugos gavėjo prašymo suteikti prieglobstį ir šeimos nario buvimo priimančiojoje valstybėje narėje reikalavimas taip pat galėtų būti laikomas patvirtinimu, (**orig. p. 10**) kad vertinant, ar apsaugos gavėjas yra nepilnametis, atsižvelgiama į neankstesnį kaip šeimos nario apsigyvenimo šalyje momentą. Direktyvos struktūros požiūriu tokiu patvirtinimu gali būti laikoma nuoroda į prieglobsčio prašytojus „lydinčius“ šeimos narius Direktyvos 2011/95/ES 16 konstatuojamosios dalies antrame sakinyje ir Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnyje ir 18 konstatuojamosios dalies antrame sakinyje įtvirtintas šeimos vienovės (išsaugojimo) principas. Vertinant teleologiniu požiūriu, vaiko interesų užtikrinimo, vienodo požiūrio ir teisinio saugumo, taip pat Sąjungos teisės veiksmingumo principai veikia galėtų prieštarauti nepilnametystės vertinimui vėlyvoje proceso stadijoje. Vis dėlto tuo atveju, kai užsienietis sprendimo priėmimo momentu jau yra sulaukęs pilnametystės, papildomos apsaugos suteikimas vėliau atvykusiam vienam iš tėvų objektyviai nebegali būti laikomas tinkamu vaiko interesų užtikrinimu.
- 18 Pirmasis prejudicinis klausimas, taip pat kiti klausimai susiję su situacija, kai šeimos narys – apsaugos, kuria remiantis turėtų būti suteikiamas apsaugos statusas, gavėjas – nebuvo pripažintas pabėgėliu, jam suteiktas tik papildomos apsaugos statusas. Lemiamo momento nustatymo tikslais gali būti daromas skirtumas tarp tarptautinės apsaugos gavėjo, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas (Direktyvos 2011/95/ES 13 ir paskesni straipsniai), ir trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, kuriam suteiktas papildomos apsaugos statusas (Direktyvos 2011/95/ES 18 ir 19 straipsniai). Dėl pabėgėlio statuso pripažinimo Direktyvos 2011/95/ES 21 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad pabėgėlio statuso pripažinimas yra deklaratyvus aktas. Dėl Direktyvos 2003/86/EB

2 straipsnio f punkto priimto 2018 m. balandžio 12 d. sprendimo byloje C-550/16 (ECLI:EU:C:2018:248) 53 ir 54 punktuose Europos Sąjungos Teisingumo Teismas atitinkamai padarė išvadą, jog pateikus tarptautinės apsaugos prašymą pagal Direktyvos 2011/95/ES II skyrių, jei tenkinamos nustatytos materialinės sąlygos, įgyjama subjekcinė teisė reikalauti, kad pabėgėlio statusas būtų pripažintas net prieš priimant oficialų sprendimą šiuo klausimu, taigi teisei į šeimos susijungimą pagal Direktyvos 2003/86/EB 10 straipsnio 3 dalies a punktą negali turėti reikšmės tai, koku momentu kompetentinga nacionalinė institucija oficialiai priima sprendimą, kuriuo asmeniui pripažįstamas (**orig. p. 11**) pabėgėlio statusas. Nepriklausomai nuo to, ar jurisprudenciją dėl apibrėžties Direktyvos 2003/86 2 straipsnio f punkte galima pagal analogiją taikyti beveik identiškos apibrėžties Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio 1 punkte atveju ir (arba) pagal Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnį išsaugotinam šeimos vientisumui, dėl papildomos apsaugos pripažinimo nėra panašios konstatuojamosios dalies, kurioje reikiamas pripažinimas būtų apibrėžtas kaip (iš esmės arba visų pirma) deklaratyvus aktas. Bet to, skirtumą tarp sąsajos su pabėgėlių apsauga, kai į tikslingai persekiojamųjų ratą dėl artimos aplinkos taip pat gali būti įtraukti šeimos nariai, ir sąsajos su papildomos apsaugos pripažinimu galima pagrįsti argumentu, kad pastaruoju atveju papildomos šeimos apsaugos remdamasis vaiku siekia vienas iš tėvų, pats nenurodęs rimtų argumentų, leidžiančių daryti prielaidą, kad grįžus į kilmės šalį jam iš tikrųjų kils didelės žalos grėsmė pagal Direktyvos 2011/95/ES 15 straipsnį; platesnio persekiojimo prezumpcija, susijusi su šeiminiiais ryšiais, šiuo atveju paprastai nėra pateisinama.

- 19 b) Antrojo prejudicinio klausimo a dalis skirta tam atvejui, jei į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų atsakyta taip, kad lemiamą reikšmę nepilnamečio statuso nustatymui turi prašymo suteikti tarptautinę apsaugą pateikimo data, nesvarbu, ar prašymą pateikė apsaugos gavėjas, ar jo šeimos narys; papildomai siekiama išsiaiškinti, į kurį prašymo pateikimo momentą reikia atsižvelgti: fizinio prašymo pristatymo ar oficialaus prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momentą.
- 20 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, p. 60; toliau – Direktyva 2013/32/ES) 6 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje atskiriamas tarptautinės apsaugos prašymo pateikimas nuo oficialaus tokio prašymo pateikimo. Šia norma valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos paprašęs asmuo turėtų veiksmingą galimybę prašymą pateikti kuo greičiau. Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 3 dalyje valstybėms narėms suteikiama teisė reikalauti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų pateikti asmeniškai (**orig. p. 12**) ir (arba) nurodytoje vietoje. Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 4 dalyje nustatoma Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos taisyklės išimtis (2017 m. liepos 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, ECLI:EU:C:2017:587, 101 punktą). Pagal šią nuostatą, nepaisant Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 3 dalies, laikoma, kad tarptautinės apsaugos prašymas yra pateiktas, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos gauna prašytojo pateiktą blanką arba oficialų pranešimą, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje. Pagal *AsylG* 13 straipsnio 1 dalį nereikalaujama

(kaip nustatyta Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 2–4 dalyse), kad fizinis prašymas suteikti prieglobstį būtų teikiamas tam tikra nustatyta forma, o prašymas suteikti prieglobstį pagal *AsylG* 14 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį paprastai turi būti oficialiai teikiamas federalinės tarnybos kompetentingam padaliniui. Tik kompetentingos institucijos oficialiai priimtas prašymas suteikti prieglobstį yra registruojamas ir tampa administracinės prieglobsčio procedūros dalyku.

- 21 Patvirtinti, jog nustatant nepilnamečio statusą svarbus oficialus prašymo pateikimo momentas, leistų argumentas, kad Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnyje valstybėms narėms suteikiama teisė pareikalauti oficialiai pateikti prašymą ir pareiga suteikti galimybę padaryti tai kuo greičiau, bet konkrečių terminų šiuo klausimu nenustatyta. Nors konkretus trumpiausias, įprastas ar ilgiausias terminas nenustatytas <...>, vis dėlto turi būti sudaryta galimybė nedelsiant, t. y. nepagrįstai neatidėliojant, pateikti oficialų prašymą. Šiaip ar taip nekyla abejonių, ar orientavimasis į oficialų prašymo pateikimą atitinka vienodo požiūrio, teisinio saugumo ir veiksmingumo principus.
- 22 c) Antrojo prejudicinio klausimo b dalimi siekiama išsiaiškinti, ar tuo atveju, jei lemiamą reikšmę nustatant, ar apsaugos gavėjas yra nepilnametis, turi šeimos nario, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką, atvykimo arba jo prieglobsčio prašymo pateikimo data, tai taip pat taikoma ir tuo atveju, kai tuo metu dar nebuvo priimtas sprendimas dėl apsaugos gavėjo, kuriam vėliau buvo suteiktas papildomas apsaugos statusas. (**orig. p. 13**)
- 23 d) Trečiojo prejudicinio klausimo a dalimi siekiama išsamiau pasiaiškinti dėl visa apimančių Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto sąlygų, kuriomis reikalaujama, kad šeimos narys būtų toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje ir kad šeima būtų egzistavusi jau kilmės šalyje.
- 24 Šiuo klausimu reikia patikslinti, kokie yra esminiai Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečios įtraukos reikalavimai tokioje situacijoje, kaip nagrinėjama šioje byloje, keliami „sąsajai“ su tarptautinės apsaugos prašymu, „buvimui“ toje pačioje valstybėje narėje ir šeimos „egzistavimui“ „jau“ kilmės šalyje. Visų pirma būtina nustatyti, ar apsaugos gavėjas ir šeimos narys, šiuo atveju – vienas iš tėvų, priimančiojoje valstybėje narėje vėl turėjo pradėti gyventi šeimoje, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį, ar tam, kad asmeniui būtų pripažintas šeimos nario statusas, pakanka, kad apsaugos gavėjas ir šeimos narys tiesiog būtų priimančiojoje valstybėje narėje tuo pačiu metu.
- 25 Iš Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto teksto galima spręsti, jog požymiai „yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje“ ir „šeima jau egzistavo kilmės šalyje“ turėtų reikšti, kad vien apsaugos gavėjo ir jo šeimos nario buvimo priimančiojoje valstybėje narėje tuo pačiu metu nepakanka. Šeimos egzistavimo jau kilmės šalyje reikalavimas grindžiamas prielaida, kad artimas pagrindinės šeimos narių ryšys su apsaugai reikšmingais įvykiais kilmės

šalyje paprastai gali sukelti pavojų ir pačiam šeimos nariui (žr. Direktyvos 2011/95/ES 36 konstatuojamąją dalį). Tokią išvadą taip pat galėtų suponuoti direktyvos struktūra, atsižvelgus į Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnį ir 16, 18 ir 19 konstatuojamąsias dalis. Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnio 1 dalimi siekiama išlaikyti šeimos vientisumą. Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsnio 5 dalyje šio straipsnio taikymo sritis išplečiama numatant, kad jis gali būti taikomas ne tik Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkte apibrėžtiems šeimos nariams, bet ir kitiems artimiems giminaičiams, kurie paliekant kilmės šalį gyveno kartu kaip šeimos nariai ir kurie tuo metu buvo visiškai ar daugiausia priklausomi nuo tarptautinės apsaugos gavėjo. Iš abiejų nuostatų (**orig. p. 14**) matyti, kad Direktyvos 2011/95/ES 23 straipsniu visų pirma siekiama apsaugoti priklausomus vientisos šeimos narius, pirmiausia – nepilnamečius vaikus. Tam, kad būtų įgyvendintas šis apsaugos tikslas, minėta nuostata taip pat sudaromos palankesnės sąlygos kitiems šeimos nariams, kuriuos ta nuostata apima. Toks normos aiškinimas galėtų būti pagrįstas Direktyvos 2011/95/ES 18 ir 19 konstatuojamosiomis dalimis. Direktyvos 2011/95/ES 18 konstatuojamojoje dalyje valstybės narės skatinamos visų pirma atsižvelgti į vaiko interesus, šiuo klausimu pirmiausia nurodomas šeimos vienovės principas. Pagal Direktyvos 2011/95/ES 19 konstatuojamąją dalį būtina išplėsti šeimos narių sąvoką, atsižvelgiant į tam tikras skirtingas priklausomumo aplinkybes ir ypatingą dėmesį skiriant geriausiems vaiko interesams. Direktyvos 2011/95/ES 16 konstatuojamoji dalis, pagal kurią šia direktyva visų pirma siekiama užtikrinti visišką pagarbą žmogaus orumui ir prieglobsčio prašytojų bei juos lydinių šeimos narių teisę į prieglobstį, taip pat neprieštarauja tokiam aiškinimui, pagal kurį reikalaujama, kad būtų atkurta šeimos vienovė faktiškai įgyvendinant tėvų globą geriausiems vaiko interesams; kolegija supranta, kad žodis „lydintys“ taip pat gali būti aiškinamas plačiau (dėl „lydėjimo“ sampratos Sąjungos civilinės teisės kontekste žr. <...> 2015 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Singh ir kt.*, C-218/14, ECLI:EU:C:2015:476, 54 punktą). Aiškinant teleologiškai yra svarių priežasčių manyti, kad pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką, kurioje šeimos nario sąvoka apribojama artimiausiais šeimos nariais (apima tik tėvus ir nepilnamečius jų vaikus) ir nustatoma sąsaja su tarptautinės apsaugos prašymu ir šeimos egzistavimu kilmės šalyje, reikalaujama, kad šeimos nariai vėl gyventų šeimoje, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį. Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnis turi būti taikomas kartu su pareiga atsižvelgti į svarbiausią vaiko interesą, pripažintą Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnio 2 dalyje, ir atsižvelgiant į Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą būtinybę vaikui reguliariai palaikyti asmeninius santykius su abiem tėvais (2012 m. gruodžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo bylose C-356/11 ir C-357/11, ECLI:EU:C:2012:776, 76 punktas). Šeimos gyvenimą žymi ne tik egzistuojantis teisinis ryšys, bet ir faktinė šeimos vienybė (žr. 2010 m. lapkričio 2 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Yigit prieš Turkiją*, Nr. 3976/05, ECLI:CE:ECHR:2010:1102JUD000397605, (**orig. p. 15**) 93 punktą) ir išreikštas šeimos artumo ryšys tarp tėvų ir jų nepilnamečių vaikų <...>. Dėl šios priežasties, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, kyla rimtų abejonių, ar Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto

trečios įtraukos sąlygos gali būti laikomos įvykdytomis taip pat tuo atveju, kai prašymą teikiančio tėvo ar motinos buvimo priimančiojoje valstybėje narėje tikslas, atsižvelgus į konkretaus atvejo aplinkybes, nėra bent iš dalies susijęs su siekiu prisiimti atsakomybę už savo šeimos nesukūrusį nepilnametį vaiką, kuriam pripažintas apsaugos statusas.

- 26 e) Trečiojo prejudicinio klausimo b dalis susijusi su trečiojo prejudicinio klausimo a dalimi, ja siekiama išsiaiškinti lemiamą datą nustatant, ar apsaugos gavėjas ir vienas iš tėvų priimančiojoje valstybėje narėje vėl pradėjo gyventi šeimoje, kaip ji suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, vargu ar tai būtų suderinama su d punkte nurodytais Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto tikslais, jei prieglobsčio prašytojas, grįsdamas savo, kaip šeimos nario, statusą, šeimos gyvenimo atkūrimu galėtų remtis be jokio laiko apribojimo. Požymis „yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje“ galėtų leisti teigti, jog pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punktą reikalaujama, kad faktinė šeimos vienovė būtų atkurta per tam tikrą laikotarpį po atvykimo į šalį.
- 28 Be to, žodžiai „atsakingas“ ir „nepilnametis <.>“ Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečioje įtraukoje leidžia daryti prielaidą, kad apsaugos gavėjas lemiamu šeimos vienovės atkūrimo priimančiojoje valstybėje narėje momentu vis dar turėjo būti nepilnametis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio k punktą.
- 29 f) Ketvirtuoju prejudiciniu klausimu siekiama išsiaiškinti, ar prieglobsčio prašytojo, kaip šeimos nario, statusas pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką pasibaigia apsaugos gavėjui sulaukus pilnametystės ir atitinkamai išnykus atsakomybei už nepilnametį ir nesusituokusį asmenį. **(orig. p. 16)**
- 30 Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečioje įtraukoje nustatyta, kad tarptautinės apsaugos gavėjo tėvas yra šeimos narys, jei apsaugos gavėjas yra nepilnametis, jei tėvas yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje, o šeima jau egzistavo kilmės šalyje. Šeimos nario statuso siejimas su Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio k punkte ribojamu apsaugos gavėjo nepilnametystės laikotarpiu, taip pat su Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečioje įtraukoje siekiama vaiko interesų apsauga leistų daryti prielaidą, kad tėvo, kaip šeimos nario, statusas Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečios įtraukos prasme pasibaigia apsaugos gavėjui sulaukus pilnametystės.
- 31 Jei apsaugos gavėjo tėvo, kaip šeimos nario pagal Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio j punkto trečią įtrauką, statusas iš esmės išliktų ir vaikui sulaukus pilnametystės, būtina išsiaiškinti, ar šis statusas išnyksta tam tikru momentu arba

įvykus tam tikram įvykiui kitokioje situacijoje, nei tėvui nebesant priimančiojoje valstybėje narėje ar vaikui nebeturint apsaugos gavėjo statuso.

32 <...> (Teisė pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą)

<...>

DARBINIS VERTINIMAS